

VAN DRINKWATERLEIDING ROTTERDAM IN 1874 TOT WBE
ANNO 2000

Boek over de geschiedenis van Waterbedrijf Europoort

Onlangs kwam het boek 'Water naar de zee' van Jan van den Noort en Maili Blauw uit. Het is geschreven in opdracht van Waterbedrijf Europoort (WBE) naar aanleiding van het 125-jarig bestaan van de onderneming. WBE in de huidige vorm bestaat pas zes jaar. De geschiedschrijving van de zeven oorspronkelijke waterbedrijven gaat echter terug naar het echte begin: de oprichting van Drinkwaterleiding Rotterdam in 1874. Maar ook de nieuwste activiteiten van WBE komen aan bod. Het eerste exemplaar van het boek werd 13 april j.l. uitgereikt bij het afscheid van C. Willems als algemeen directeur.

In 125 jaar kan veel veranderen. Zo werd drinkwater rond 1860 in Rotterdam gewoon uit de grachten gehaald, met een emmer. Maar op diezelfde grachten werd ook al het vuil (waaronder fecaliën) geloosd. Toen de Rotterdamse gemeenteraad daarom besloot dat een drinkwaterbedrijf moest worden opgericht, werd in eerste instantie besloten dat dat een particuliere onderneming zou moeten worden. Maar, zo bleek in de loop van 1866, particuliere ondernemers hadden toen geen belangstelling om een drinkwaterbedrijf op te richten en te exploiteren.

Overigens zou het leveren van drinkwater maar een ondergeschikte taak van het nog op te richten waterbedrijf zijn. De belangrijkste taak was het leveren van genoeg water om de grachten door te spoelen, zodat het vuile water daar zou verdwijnen. Het was immers destijds een bekend gegeven dat de vieze dampen van het water allerlei ziekten konden veroorzaken. Het drinken van vervuild water was daarentegen, hoewel onsmakelijk, niet schadelijk voor de gezondheid, dacht men.

Toen Rotterdam uiteindelijk besloot om zelf een drinkwaterbedrijf op te richten werd de vraag gesteld of het water nog extra gezuiverd moest worden. Naar de nieuwste inzichten van die tijd (1868) werd namelijk gesteld dat het drinken van vervuild water misschien wel verantwoordelijk was voor de verspreiding van cholera. Uiteindelijk besloot de gemeenteraad, met algemene stemmen, om géén extra chemische zuivering toe te passen.

In 1873 keek een commissie van deskun-

digen alsnog naar de vraag of een extra zuivering van het Maaswater noodzakelijk was, maar ook nu werd gesteld dat de Maas 'goed en bruikbaar drinkwater voor iedereen' leverde. Geen zuivering dus. Op 30 juli 1874 kon wethouder Hoffman de gemeenteraad meedelen dat de waterleiding functioneerde, en dat de abonnees op korte termijn van een geregelde levering verzekerd zouden zijn.

In Dordrecht ontstond een soortgelijk situatie. Daar besloot de gemeenteraad in 1881 tot de oprichting van een gemeentelijk waterleidingbedrijf, dat de fraaie naam 'Hogedrukwaterleiding' meekreeg. Op 1 november 1883 leverde dit bedrijf het eerste water, in 1889 waren alle arbeiderswoningen al van waterleiding voorzien. Dordrecht was lange tijd maar net in staat de eigen inwoners van water te voorzien, en in de jaren dertig van de twintigste eeuw nam ook de vervuiling van het oppervlaktewater toe, waardoor besloten werd om voortaan ook grondwater te gaan gebruiken. Dat gebeurde pas in 1946, na de Tweede Wereldoorlog.

In andere Zuid-Hollandsche gemeenten waren soortgelijke ontwikkelingen ervoor verantwoordelijk dat uiteindelijk 29 drinkwaterbedrijven de bevolking van (steeds zuiverder) drinkwater voorzagen. Deze bedrijven zijn heden ten dage samengevoegd tot drie waterbedrijven: Waterleidingbedrijf Zuid-Holland Oost, Duinwaterbedrijf Zuid-Holland en Waterbedrijf Europoort. Europoort bestaat eigenlijk uit de

voormalige waterbedrijven van Rotterdam, Dordrecht, Hoekse Waard, Schiedam, Vlaardingen/Maassluis, Delft en Westland. In eerste instantie nog opererend onder de naam Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid, later dus als Waterbedrijf Europoort. Deze samenvoeging ging niet zonder slag of stoot. Vooral Rotterdam, het grootste bedrijf, moest diep door de knieën om de anderen tot samenwerking te bewegen.

Het boek 'Water naar de zee' gaat in op deze besommeringen, aan de hand van feitenmateriaal, maar (vooral ook) aan de hand van anekdotes en verslagen, die een helder en soms hilarisch beeld opleveren van de afgelopen 125 jaar, die hebben geleid van water dat met een emmer uit de stadsgracht werd gehaald tot het drinkwater van hoge kwaliteit dat heden ten dage uit de kraan komt.

Het boek 'Water naar de zee' omvat 191 bladzijden met zwart-wit illustraties en is te bestellen onder ISBN-nummer 90 801167 2 6.

Dit fraaie chalet gelegen aan de Boezemsingel in Rotterdam had de nederige taak "om het vuil, dat zich voor den rooster der zuigbuizen zal neerzetten, op te vissen en op een reukelooze wijze door middel van goed gesloten karren te vervoeren".

(foto: Joop Reynhoud)

